

Borging van groen en natuur in de Omgevingsvisie Leidschendam-Voorburg

Algemene Vereniging Natuurbescherming (AVN)
Stichting Duurzaam Leidschendam-Voorburg

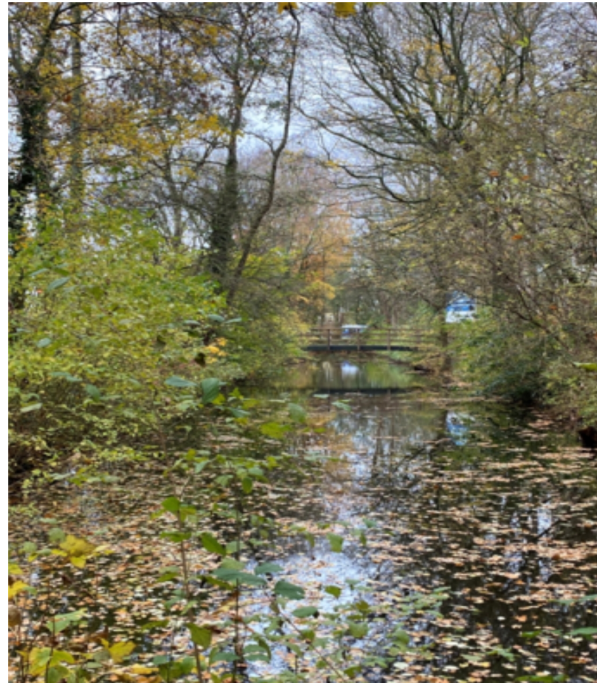
Presentatie: Wim Hendriks en Sander Wennekers

26 maart 2024

Groene ambities vereisen een groennorm

- 2024 wordt het jaar van de Omgevingsvisie
- ‘Hoofdkeuzes en Speerpunten’ zijn al beschikbaar
- Ons groen wel genoemd maar niet geborgd
- Daarom ons voorstel voor een groennorm
- Zie ook de toegezonden notitie

Zo mooi groen kan LV zijn ...

en zo stenig!

Inhoud presentatie

- Waarom zijn groen en natuur belangrijk?
- Hoe groen is Leidschendam-Voorburg?
- Wat is het groenbeleid in onze gemeente?
- Waarom een groennorm in de Omgevingsvisie?
- Welke groennormen zijn het beste bruikbaar?
- Hoe nu verder?

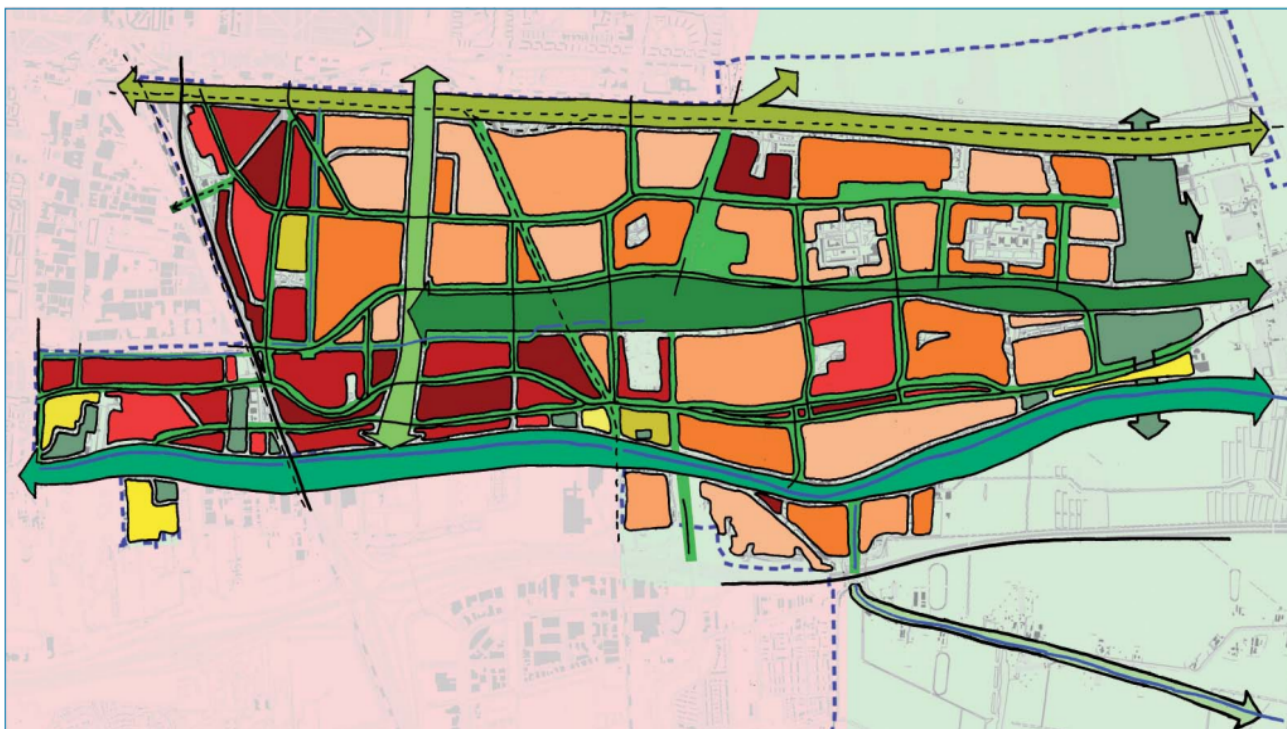
Waarom zijn groen en natuur belangrijk?

- Biodiversiteit (ecosysteem met planten, vogels, zoogdieren, insecten)
- Gezondheid (hittestress, schone bodem, schone lucht)
- Klimaatadaptatie (wateropvang en schaduw)
- Welbevinden (o.a. woonkwaliteit, minder vandalisme)
- Recreatie (wandelen, fietsen, buiten spelen, natuurbeleving)

Zie een uitvoerige, wetenschappelijke onderbouwing in het mooie, ambitieuze Groenactieplan 2024-2026

Hoofdgroenstructuur LV

Pagina 32

De hoofdgroenstructuur van de gemeente

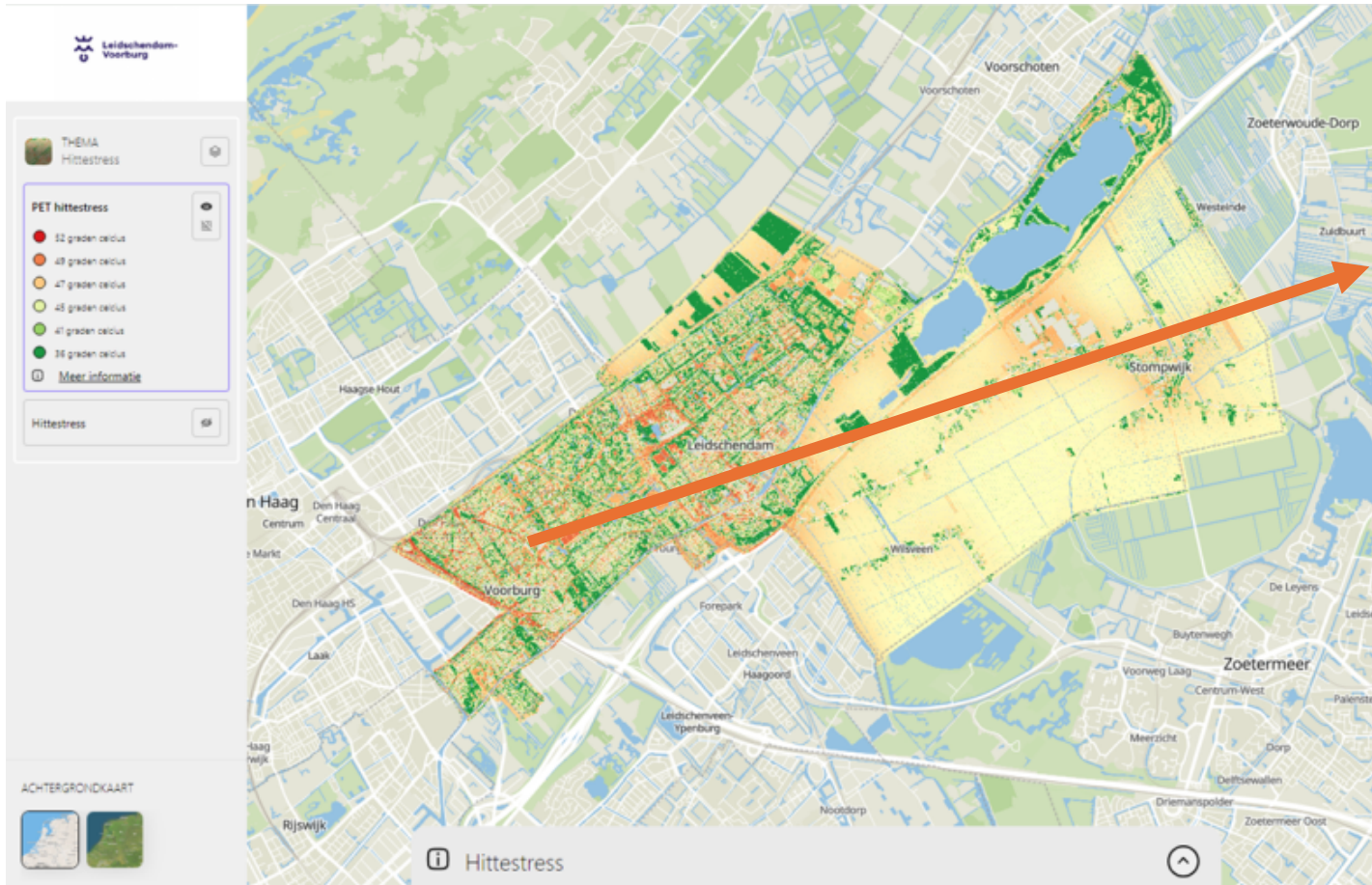
Sterke punten van de groenstructuur

- Vele tientallen prachtige bomenlanen
- Onze parken en landgoederen
- Ecologische verbindingen en dwarsverbanden
- Groen buitengebied
 - Duivenvoorde, Vlietlanden, Leidschendammerhout, Nieuwe Driemanspolder, Wilsveen
- In totaal ruim 87.000 bomen, dwz 1,1 per inwoner

Zwakke punten in de groenstructuur

- Bebouwing in groene zones
 - centrale groenzone wordt langzaam volgebouwd
 - bouwplan Van Ruijsdaellaan deels in een heempark
- Te geringe kroonbedekking
 - bij 78% van de woningen onvoldoende kroonbedekking
- Versteende locaties met hittestress
 - zie de hittestresskaart

Hittestresskaart Leidschendam-Voorburg

Voorbeeld hittestress plek: Koningin Julianalaan Voorburg

Gemeentelijk groen onderscheiden naar status

- Natura 2000 en Natuur Netwerk Nederland
 - wettelijk beschermd
- Gemeentelijke hoofdgroenstructuur
 - tot dusverre zwakke borging
- Overig openbaar groen
 - geen enkele borging, behalve kapvergunning voor bomen met omtrek > 50 cm
- Particulier groen (groot deel van ons groen!)
 - afgezien van kapvergunning voor bomen met omtrek > 90 cm, geen enkele borging.
- Kapvergunning is in de praktijk geen borging bij nieuwe ruimtelijke ontwikkelingen.

Groenbeleid gemeente

- Groenstructuurplan
 - hoofdrapport 2009
 - uitvoeringsprogramma 2012
- Bomennota 2017
 - Deel 1 beleid
 - Deel 2 beheer
 - in afwachting van nieuwe versie
- Groenactieplan 2024-2026
- Bouwsteen Groene woongemeente (2021)
 - gaat meer over woningbouw dan over groen
- Er is GEEN Groenbeleidsplan 2020-2030
- Hoe effectief borgt dit beleid onze **groene woongemeente**?

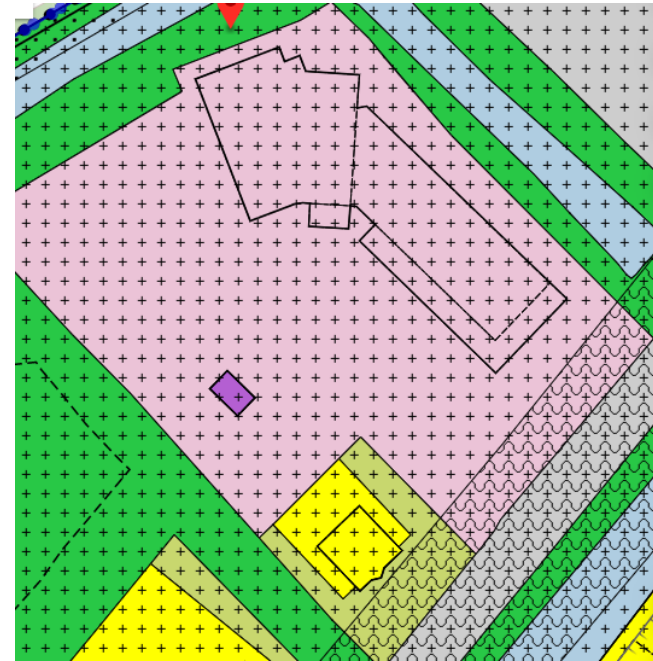
Omgevingsvisie LV

- Nieuwste **planontwikkelingen** zijn vaak rood: woningbouw, bedrijven, infrastructuur. Steeds wordt groen opgeofferd. Hoe voorkomen we dat voortaan?
- De Omgevingsvisie is onze kans om kaders mee te geven aan de ontwikkelvisies en spelregels bij planontwikkelingen
- In de **bestaande buurten** is een wisselende balans tussen rode en groene functies. Hoe de minst groene buurten verbeteren?
- Daarom pleiten wij voor **waarborgen** in de Omgevingsvisie:
 - om bestaand groen te behouden en te beschermen
 - om ecologische verbindingen te versterken
 - om stenige buurten en locaties te vergroenen

Woningbouw ten koste van bestaand groen

- Plannen voor nieuwbouw ten koste van bestaand groen met grote natuurwaarde.
- Ruimtebeslag wordt niet a priori ingeperkt en groen niet genormeerd.
- Voorbeelden:
Schakenbosch, Ruysdaellaan

Conclusie:
veranker de bescherming van
bestaand groen in de
Omgevingsvisie!

Ruysdaellaan, in Centrale Groenzone. Van huidig klein gebouw naar groot gebouw van 4-7 verdiepingen. Verdiepte parkeergarage nog groter dan het gebouw. Rondom volledige kaalkap.

Onvoldoende groen binnen de nieuwbouwplannen

- Er is geen visie vooraf voor gebiedsontwikkeling met normering van **kwantiteit en kwaliteit van het groen**
- Voorbeelden:
Overgoo en KleinPlaspoelpolder

Conclusie:
verankering in normen en richtlijnen bij nieuwbouw nodig!

Overgoo, bedrijventerrein.
Ca 1 hectare gemeentegroen wordt zonder discussie opgegeven. Er is geen norm/spelregel voor kwantiteit en kwaliteit groen in de wijk.

Wat is een bruikbare groennorm die stuurt op kwaliteit en kwantiteit van groen?

- 10 gangbare groennormen zijn door SWEEO vergeleken op **impact** en **praktische bruikbaarheid**.
- Drie van deze normen scoorden hoog op bijna alle criteria.
- De 3/30/300 regel
- Vier richtlijnen van Meliefste
- Natuur in de stad

De 3-30-300 regel

- Auteur: Cecil Konijnendijk (Nature Based Solutions Institute)
- 3 grote bomen zichtbaar vanuit elke woning
- 30% van het stedelijk gebied bedekt door een bladerkroon
- Binnen 300 meter van elke woning is een park.

Vier richtlijnen van Joeri Meliefste

- De 1-20-300 regel
- 50 m² openbaar groen per inwoner in buurten
- 55% groen (particulier + openbaar)
- Waarvan 20% bomen, 15% struiken, vaste planten, en 20% gras. In meeste gemeenten nu te weinig struiken en te veel gras!
- Kwaliteit van groen expliciet meenemen; bijv. koppelen aan doelsoorten

Natuur in de stad

- Aaneensluiten van groene gebieden tot één groenblauw netwerk;
- Vaststellen van de basiskwaliteit van dat netwerk (voor natuur en mens, in lijn met kwaliteitsnormen van Meliefste)
- 75 m² groen per woning in de openbare ruimte (nu ongeveer het gemiddelde in Leidschendam-Voorburg, maar niet bij nieuwbouw)

Voorstel: normen voor kwantiteit en kwaliteit groen opnemen in Omgevingsvisie

- 3-30-300 regel voor heel LV nastreven en vaststellen voor nieuwbouw (zoals aangegeven in het Groen Actieplan!)
- Indien niet haalbaar (in hoog stedelijk gebied) terugvallen op de 1-20-300 regel
- Behoud van > 75 m² openbaar groen per woning
- Richtlijnen voor kwaliteit
 - Gelaagdheid en variëteit van het groen
 - Geschiktheid voor doelsoorten
 - Aaneengesloten groenstructuren

Omvang van het groen: kroonbedekking

- Minste kroonbedekking: Voorburg Noord, Bovenveen en Leidschendam Zuid
- Meeste kroonbedekking: Essesteijn, Prinsenhof Laag en Duivenvoorde
- Rest LV redelijk, maar haalt niet de norm

Kwaliteit van het groen

Voorbeelden gelaagdheid en faciliteren doelsoorten

• Figuur 10: Onze iconsoorten

Overige suggesties voor in de Omgevingsvisie

- Ecologische verbindingzones in kaart brengen, beschermen en versterken
- Niet bouwen in hoofdgroenstructuur
- 8.000 bomen planten in 10 jaar
- Vergroenen van meest versteende buurten en locaties
- Meer sturing vanuit gemeente op vergroenen particuliere tuinen

Stenige straatjes en speelplaatsen onnodig want het kan anders!

Hoe nu verder?

Wij zijn graag beschikbaar om samen met de gemeente de borging van ons groen verder uit te werken!

- Bijvoorbeeld in een werkgroep van gemeenteambtenaren, raadsleden en natuurorganisaties
- Per gebied inventarisaties en concrete voorstellen voor normering doen
- Daarbij speciale aandacht voor
 - minst groene buurten en locaties
 - nieuwbouwplannen
- Optie: Burgerinitiatief groennorm

WIJ STAAN KLAAR VOOR JULLIE VRAGEN EN SUGGESTIES